

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **AKROPOL nezávislé finanční poradenství a.s.**
sídlem Brtnická 2388/72, Jihlava
zastoupen Mgr. Milanem Voborníkem, advokátem
sídlem Židovská 1143/31, Jihlava

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.9.2022, č.j. 33905/22/5200-10421-711070,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

Odůvodnění:

1. Žalobce podanou žalobou napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 12.9.2022, č.j. 33905/22/5200-10421-711070, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Kraj Vysočina (dále jen „správce daně“) ze dne 11.10.2021, a to dodatečný platební výměr na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2016, č.j. 1555275/21/2901-50522-705132, kterým byla žalobci dodatečně stanovena k přímé úhradě daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve výši 745 368 Kč a současně byla uložena povinnost uhradit penále ve výši 149 073 Kč, a dále dodatečný platební výměr na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2017, č.j. 1555345/21/2901-50522-705132, kterým byla žalobci dodatečně stanovena k přímé úhradě daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve výši 188 614 Kč a současně byla uložena povinnost uhradit penále ve výši 37 722 Kč.
2. Správce daně dospěl k závěru, že příjmy, které žalobce vyplatil svému zaměstnanci v období od dubna 2016 do února 2017 v celkové výši 3 080 000 Kč, sloužily k dorovnání mzdy, přičemž žalobce tyto příjmy nepodřadil pod § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění v rozhodné době (dále jen „zákon o daních z příjmů“), nezahrnul je do příjmů ze závislé činnosti a nesrazil a neodvedl z nich zálohy v souladu s § 38h odst. 1 zákona o daních z příjmů.
3. V napadeném rozhodnutí žalovaný překvalifikoval posouzení správce daně, neboť dospěl k závěru, že uvedené příjmy měly být podřazeny pod § 6 odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmů. Žalovaný konstatoval, že toto překvalifikování nemá vliv na způsob zdanění či samotný výpočet. Ostatní závěry správce daně žalovaný potvrdil.

I. Shrnutí žalobní argumentace

4. Žalobce namítá, že závěr žalovaného, dle kterého poskytl předmětné částky svému zaměstnanci D. M. jakožto zálohy na podíl na zisku, nemůže obstát. V této souvislosti žalobce odkazuje na své stanovky, které neumožňují vyplácet zisk jiným osobám než akcionářům. Žalobce zdůrazňuje, že nemohlo dojít k tzv. průlomu do stanov ve smyslu rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 9.3.2022, č.j. 27 Cdo 3330/2020, neboť nebyla uskutečněna valná hromada akcionářů. Z těchto důvodů žalobce i nadále trvá na svém tvrzení, že D. M. byla poskytnuta toliko zápůjčka.
5. Žalobce nicméně rovněž zdůrazňuje, že skutečným cílem celé transakce bylo poskytnout zaměstnanci příjem z kapitálového majetku jakožto osobě akcionáře společnosti, nikoliv příjem ze závislé činnosti. Již od okamžiku, kdy se akcionáři s D. M. dohodli, že na něj v budoucnu převedou část svých akcií, zacházeli s ním jako s akcionářem. Stejně jako s ostatními akcionáři byla s D. M. uzavřena pracovní smlouva s vymezením jeho pozice ve společnosti (obchodní ředitel) a stejně tak s ním byla sjednána minimální mzda s tím, že D. M. měl profitovat z činnosti společnosti formou dividend za rok 2016. Částky poskytované D. M. měly být vypořádány oproti jeho příjmu z dividend. Skutečnost, že následně z majetkové účasti sešlo z důvodu neočekávaného rozkolu stávajících akcionářů v květnu 2017, nemůže mít zpětně vliv na přehodnocení povahy částek poskytovaných D. M.
6. Žalobce dále namítá, že za situace, kdy by bylo uvažováno o příjmu zaměstnance z titulu zápůjčky, vznikl by tento příjem až dnem nabytí účinnosti prominutí dluhu, tj. dnem

43/2022

31.12.2018, jak plyne z odst. 2.1. dohody o způsobu vypořádání zápůjčky ze smlouvy o zápůjčce, nikoliv okamžikem poskytování jednotlivých částí zápůjčky.

7. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správce daně zrušil. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné. Věcně setrává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
9. Žalovaný navrhl, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Posouzení věci

10. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
11. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
12. V nyní posuzované věci je nesporné, že žalobce vyplácel svému zaměstnanci D. M. (na jeho soukromý účet) v období od dubna 2016 do února 2017 částky ve výši 280 000 Kč měsíčně. Podle žalobce šlo o zápůjčku, jejíž vrácení bylo prominuto. D. M. se měl stát akcionářem a zápůjčka měla být splacena z budoucích dividend akcií, které měl obdržet.
13. Podstatou sporu v nyní projednávané věci je charakter příjmu vyplaceného žalobcem jeho zaměstnanci, který je určující pro způsob jeho zdanění.
14. Dle § 8 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), vychází správce daně ze skutečného obsahu právního jednání nebo jiné skutečnosti rozhodné pro správu daní.
15. Podle § 163 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, náleží statutárnímu orgánu veškerá působnost, kterou zakladatelské právní jednání, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jinému orgánu právnické osoby.
16. Podle § 416 zákona č. 19/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „zákon o obchodních korporacích“), platí, že k rozhodnutí podle § 421 odst. 2 písm. m) tohoto zákona o změně stanov, k rozhodnutí, v jehož důsledku se mění stanovy, k rozhodnutí o pověření představenstva zvýšit základní kapitál, o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení emisního kursu, o vydání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů, o zrušení společnosti s likvidací a k rozhodnutí o rozdělení likvidačního zůstatku se vyžaduje souhlas alespoň dvoutřetinové většiny hlasů přítomných akcionářů (odst. 1). Rozhodnutí valné hromady o skutečnostech podle odstavce 1 a o dalších skutečnostech, jejichž účinky nastávají až zápisem do obchodního rejstříku, se osvědčuje

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

43/2022

veřejnou listinou. Obsahem veřejné listiny je také schválený text změny stanov, jsou-li měněny (odst. 2).

17. Podle § 45 odst. 3 zákona o obchodních korporacích, ve znění účinném od 1.1.2021, není-li rozhodnutí orgánu obchodní korporace v případech vyžadovaných zákonem osvědčeno veřejnou listinou sepsanou nejpozději do 60 dnů ode dne jeho přijetí, nemá právní účinky.
 18. Podle § 6 odst. 1 písm. a) bodu 1. zákona o daních z příjmů jsou příjmy ze závislé činnosti plnění v podobě příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce.
 19. Dle § 6 odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmů jsou příjmy ze závislé činnosti i příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze které plynou příjmy podle písm. a) až c), bez ohledu na to, zda plynou od plátce, u kterého poplatník vykonává činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, nebo od plátce, u kterého poplatník tuto činnost nevykonává.
 20. Ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) až i) zákona o daních z příjmů uvádí výčet příjmů, jež jsou příjmem z kapitálového majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 odst. 1 nebo § 7 odst. 1 písm. d) tohoto zákona.
 21. Podle § 38h odst. 1 zákona o daních z příjmů plátce daně vypočte zálohu na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ze základu pro výpočet zálohy. Tato záloha se spravuje jako daň podle daňového řádu. Základem pro výpočet zálohy je úhrn příjmů ze závislé činnosti zúčtovaný nebo vyplacený poplatníkovi za kalendářní měsíc nebo za zdaňovací období, vyjma příjmů zdanitelných daní vybíranou srážkou sazbou daně podle § 36 a příjmů, které nejsou předmětem daně, snížený o částky, které jsou od daně osvobozeny, a zvýšený o povinné pojistné.
 22. V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 29.8.2023, č.j. 10 Afs 19/2022-39, představují příjmy dle § 6 odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmů širokou skupinu různých forem plnění v souvislosti s výkonem závislé činnosti, které nejsou mzdou či odměnou za práci. Je třeba dále v této souvislosti zdůraznit, že zákon o obchodních korporacích upravuje pouze podíl na zisku náležející akcionářům, což nevyklučuje, že stanovy akciové společnosti mohou přiznávat právo podílet se určitým způsobem na zisku i členům jejích orgánů, popř. zaměstnancům, resp. o tom může rozhodnout valná hromada.
 23. Předně zdejší soud uvádí, že správce daně je v souladu s daňovým řádem povinen posuzovat skutečný obsah právního jednání, který je stěžejní pro správné zjištění a stanovení daně, a to bez ohledu na jeho případné formální označení (tu jako „zápůjčka“) v soukromoprávní sféře. Správce daně i žalovaný tedy postupovali správně, pokud zkoumali skutečnosti rozhodné pro správu daní, mezi které spadá rovněž skutečný ekonomický smysl posuzovaného smluvního ujednání; a rovněž správně v souladu s § 92 odst. 2, 3 a 4 daňového řádu vyzvali žalobce, aby prokázal účel sjednání smlouvy o poskytnutí zápůjčky dne 15.4.2016. Je třeba rovněž v této souvislosti zdůraznit, že pokud žalobce vyplácel D. M. jako obchodnímu řediteli hrubou mzdu ve výši 9 900 Kč měsíčně (v roce 2016) a 11 000 Kč měsíčně (v roce 2017), tak z hlediska daňového otázkou materiálního posouzení vedle mzdy vyplácených částek ve výši 280 000 Kč měsíčně byla zcela namístě. Bylo třeba posoudit, jak tento příjem zdanit, tj. zda šlo o příjem, který je předmětem daně z příjmu z kapitálového majetku, či
- Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

43/2022

příjem ze závislé činnosti. V této souvislosti žalovaný správně posuzoval, jaký měl s ohledem na zjištěné skutečnosti význam projev vůle smluvních stran, tak, jak se projevil navenek a ve spojení s tvrzeními smluvních stran, tedy co bylo takovým projevem vůle sledováno.

24. Zdejší soud se nejprve zabýval tím, zda skutková zjištění správce daně nasvědčují tomu, že předmětné platby byly skutečně zápůjčkou, jak tvrdí žalobce. V rámci daňové kontroly byly zjištěny následující, mezi stranami nesporné, skutečnosti:

- Zaměstnanec D. M. byl u žalobce zaměstnán v období od 15.2.2016 do 25.6.2017. Z pracovního poměru mu plynula mzda v minimální výši.
- Akcionáři žalobce měli uzavřeny pracovní smlouvy, v nichž byla vždy sjednání minimální mzda; na zisku se podíleli prostřednictvím dividend.
- Stanovy žalobce neumožňují vyplácet zisk jiným osobám než akcionářům.
- V reakci na kontrolní zjištění předložil žalobce správci daně e-mailovou komunikaci ze dne 12.4.2016, podle které mají platby zaměstnanci žalobce představovat „zálohy na dividendy“, přičemž výše měsíční platby byla odvozena od očekávané výše dividend.
- Dne 15.4.2016 uzavřel žalobce se svým zaměstnancem smlouvu o poskytnutí zápůjčky ve výši 5 040 000 Kč, která měla být vyplácena v pravidelných měsíčních platbách ve výši 280 000 Kč, a to od dubna 2016, úrok byl ve smlouvě stanoven ve výši 2 %. D. M. žalobci nic nesplácel.
- Dne 16.5.2016 sjednal žalobce se svým zaměstnancem dohodu o způsobu vypořádání zápůjčky poskytnuté na základě smlouvy o zápůjčce ze dne 15.4.2016. Dle dohody měla být zápůjčka uhrazena započtením pohledávky z dividend z akcií, které měl žalobce převést na zaměstnance (dle čl. 2.1. se věřitel a dlužník dohodli, že uzavřou-li smlouvu o převodu akcií dle bodu 1.2 této dohody, zavazují se současně uzavřít další dohodu o způsobu vypořádání zápůjčky v návaznosti na právo dlužníka na vyplacení zisku [dividend] z akcií).
- Dne 31.5.2017 byl uzavřen dodatek ke smlouvě o poskytnutí zápůjčky, dle kterého již žalobce nebyl povinen zaměstnanci poskytovat pravidelné měsíční částky.

25. Podle zdejšího soudu žalovaný vycházel ze skutečného obsahu právního jednání žalobce a správně dovodil, že platby měly charakter podílu na zisku, bez ohledu na jejich označení coby zápůjčky (ta měla podle svědecké výpovědi D. M. sloužit jako „dorovnání platu“ v době, kdy měl pozastavenou živnost), přičemž k převodu akcií mělo na základě ústní dohody dojít později, a to z důvodu probíhajícího rozvodu D. M. Ostatně sám žalobce tyto platby před uzavřením smlouvy o poskytnutí zápůjčky označil za „zálohy na dividendy“ a v daňovém řízení nesouhlasil s tím, že se jednalo o „dorovnání platu“ zaměstnanci, nýbrž šlo o „zápůjčku budoucímu akcionáři“. Rovněž i v žalobě žalobce výslovně uvádí, že skutečným cílem transakce bylo poskytnutí příjmu z kapitálového majetku (bez ohledu na skutečnost, že z tohoto cíle později kvůli neshodám mezi akcionáři sešlo). Jak správně poukázal žalovaný, skutečnost, že šlo o zálohu na podíl na zisku, je zřejmá i ze samotného obsahu dohody o způsobu vypořádání zápůjčky; v této dohodě je výslovně deklarováno, že „prominutí zápůjčky“ bude spojeno s tím, že nedojde ke splnění závazku uzavřít smlouvu o převodu akcií (rovněž viz blíže body 49 a 50 napadeného rozhodnutí), anebo dojde k započtení poskytnutých finančních prostředků na dividendy. Je zcela zjevné, že projev

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

43/2022

vůle stran směřoval k ošetření toho, aby D. M. poskytnutou „zápůjčku“ nemusel vracet, neboť ekonomickým smyslem smluvního ujednání mezi stranami bylo poskytnout D. M. předem podíl na zisku coby zaměstnanci (ev. budoucímu akcionáři), tedy zálohu, což není podstata zápůjčky (dočasné přenechání finančních prostředků); tomu nasvědčuje i v souvislosti s tím sjednaná výše hrubé mzdy D. M. (v minimální výši).

26. Zákon o daních z příjmů uvádí taxativní výčet příjmů, které lze zdanit jakožto příjem z kapitálového majetku, avšak pouze za předpokladu, že tyto příjmy nejsou příjmem ze závislé činnosti či příjmem ze samostatné činnosti. Žalobce se s ohledem na zjištěný skutkový stav kvalifikace daného příjmu jako příjmu z kapitálového majetku proto dovolává marně. Komentářová literatura k tomuto uvádí, že *“[z]danění příjmů z kapitálového majetku u fyzických osob je dáno jejich taxativním výčtem, přičemž zde platí, že konkrétní příjem zdaníme v rámci příjmů z kapitálového majetku pouze, pokud se nejedná o příjem ze závislé činnosti dle § 6 odst. 1 ZDP nebo o příjem ze samostatné činnosti (§ 7 odst. 1 písm. d) ZDP. Takovým příkladem může být zdanění vyplaceného podílu na zisku fyzické osobě, která nemá majetkový podíl na obchodní korporaci a zároveň nemá příjmy ze závislé činnosti dle § 6 ZDP, které by jí vyplácela tato obchodní korporace, takto vyplacený podíl na zisku bude příjmem z kapitálového majetku, který bude podléhat srážkové dani. Pokud by ovšem tato osoba měla příjmy ze závislé činnosti dle § 6 ZDP od obchodní korporace, která vyplácí podíly na zisku, pak by podíl vyplacený fyzické osobě byl příjmem ze závislé činnosti v souladu s § 6 odst. 1 písm. d) ZDP. Příjmem z kapitálového majetku nebude tedy podíl na zisku z obchodní korporace nebo i jiný obdobný titul, pokud je vyplácen plátcem zaměstnanci v souvislosti s výkonem činnosti, která je zdaňována podle § 6 ZDP jako příjem ze závislé činnosti.“* [JANOUSEK, Lubomír. § 8 PŘÍJMY Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU. In: HLAVÁČ, Jiří, Radim BLÁHA, Zdeněk MORÁVEK, Petr BERÁNEK, Ondřej DRÁB, Matěj NEŠLEHA a Lukáš HRDLÍČKA. Zákon o daních z příjmů: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. ASPI_ID KO586_1992CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.]. Obdobně komentář k § 8 zákona o daních z příjmů uvádí, že *„[u]stanovení obsahuje výčet jednotlivých příjmů, jež jsou pro účely zdanění považovány za příjmy z kapitálového majetku. Předvěti vylučuje z příjmů z kapitálového majetku příjmy ze závislé činnosti – jde o podíl na zisku vyplacený zaměstnanci, který je příjmem ze závislé činnosti podle § 6 odst. 1 písm. d) DPřij, ...“* [PELC, Vladimír. § 8 [Příjmy z kapitálového majetku]. In: PELC, Vladimír. Daně z příjmů. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 140.].
27. Zjednodušeně řečeno, jestliže u zaměstnance dochází k výplatě mzdy, a zároveň i jiného příjmu ve výši odpovídající dividendám vyplacným akcionářům, tj. podílu na zisku, je nezbytné i tyto jiné příjmy hodnotit jako příjem ze závislé činnosti. Není přitom sporu o to, že D. M. v rozhodné době nedisponoval majetkovým podílem na společnosti žalobce, avšak pro žalobce vykonával závislou činnost, ze které mu plynuly příjmy dle § 6 zákona o daních z příjmů. Vzhledem k výše uvedenému je pak nutné vedle mzdy žalobcem vyplácené částky hodnotit jako příjem D. M. ze závislé činnosti dle § 6 odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmů, ze kterého byl žalobce povinen v souladu s § 38h odst. 1 zákona o daních z příjmů vypočítat a odvést zálohu na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. O výplatě záloh přitom rozhodlo představenstvo žalobce (a zároveň všichni akcionáři, kteří současně tvořili představenstvo), což žalobce nezpochybňuje (viz bod 47 a 64 napadeného rozhodnutí). Takový postup možný je, což ostatně plyne i ze žalobcem citovaného rozsudku Nejvyššího soudu: *„Právo akcionáře podílet se na zisku společnosti představuje jeden z prvků práva společníků na reziduální výsledek hospodaření společnosti a patří mezi základní práva akcionářů* Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

43/2022

(§ 256 z. o. k. a např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. 27 Cdo 3885/2017, uveřejněné pod číslem 9/2020 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, odst. 48)... I v případě zálohy platí, že nastanou-li zákonem (popř. i stanovami) předvídané předpoklady, vzniká akcionářům právo na poskytnutí zálohy na podíl na zisku, představující pohledávku akcionáře za společností a jí odpovídající povinnost společnosti zálohu vyplatit. Mezi tyto předpoklady patří i rozhodnutí příslušného orgánu akciové společnosti o poskytnutí zálohy na podíl na zisku, jež představuje (jakožto právní jednání společnosti) právní důvod, na jehož základě vzniká závazek, jehož obsahem je právo akcionáře (coby věřitele) na poskytnutí zálohy (pohledávka) a povinnost společnosti (coby dlužníka) zálohu poskytnout (dluh)... Záloha na podíl na zisku je plněním vypláceným na podíl na některém z vlastních zdrojů, majících původ v zisku, přičemž smyslem omezení upraveného v označených člancích obou směrnic, resp. v § 40 odst. 2 věty první z. o. k., je (co možná nejlépe) zabezpečit, aby na zálohách nebylo vyplaceno více, než kolik by v okamžiku, ve kterém příslušný orgán rozhoduje o poskytnutí zálohy, bylo z těchto zdrojů možno rozdělit... O tom, že společnost poskytne (vyplatí) akcionářům zálohu na podíl na zisku, musí rozhodnout orgán akciové společnosti, do jehož působnosti tato záležitost spadá. Rozhodnutí o rozdělení zisku spadá do působnosti valné hromady [§ 421 odst. 2 písm. h) z. o. k.]. Oproti tomu rozhodnutí o poskytnutí (vyplacení) zálohy na podíl na zisku zákon výslovně nesvěřuje žádnému z orgánů společnosti; náleží proto v souladu s ustanovením § 163 o. z. představenstvu společnosti, resp. – má-li společnost monistický systém vnitřní struktury - správní radě (§ 460 odst. 2 z. o. k.). Rozhodnutí o tom, že společnost poskytne (vyplatí) zálohy na podíl na zisku (stejně jako rozhodnutí o rozdělení zisku), nespadá do obchodního vedení společnosti (k vymezení obchodního vedení srov. rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 31 Cdo 1993/2019, uveřejněný pod číslem 24/2020 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, zejména odst. 27). Nedopadá na ně tudíž zákaz udělovat pokyny týkající se obchodního vedení (§ 435 odst. 3 z. o. k.). Nejvyšší soud pak nenachází žádnou kogentní právní normu, jež by bránila tomu, aby stanovy svěřily tuto působnost valné hromadě ... I tehdy, svěří-li stanovy tuto působnost nejvyššímu orgánu společnosti, však zůstává představenstvu (správní radě) povinnost posoudit, zda je rozhodnutí o poskytnutí (vyplacení) zálohy v souladu se zákonem a zda je lze realizovat... Rozhodne-li valná hromada společnosti o poskytnutí (vyplacení) zálohy na podíl na zisku, ačkoliv stanovy společnosti jí tuto působnost nesvěřují, je v každém jednotlivém případě nutné posoudit, zda rozhodnutí není toliko pokynem valné hromady, aby představenstvo (správní rada) rozhodlo o poskytnutí (výplatě) zálohy, nebo zda jde o rozhodnutí v záležitosti spadající mimo působnost valné hromady (na něž se v souladu s § 45 odst. 1 z. o. k. a § 245 o. z. hledí, jako by nebylo přijato), anebo zda toto rozhodnutí představuje tzv. jednorázový průlom do stanov (tedy zda v sobě nezahrnuje vůli akcionářů změnit stanovy tak, že se pro tento jednotlivý případ svěřuje valné hromadě působnost rozhodnout o poskytnutí zálohy). K přípustnosti jednorázové změny společenské smlouvy srov. v poměrech společnosti s ručením omezeným a právní úpravy účinné do 31. 12. 2013 rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 4. 2009, sp. zn. 29 Cdo 2254/2007. Základním předpokladem pro závěr, že usnesení valné hromady představuje takový jednorázový průlom, je jeho přijetí většinou hlasů potřebnou pro odpovídající změnu stanov (§ 416 odst. 1 z. o. k.), a (nejpozději) s účinností od 1. 1. 2021 také osvědčení notářským zápisem (viz § 45 odst. 3 a § 416 odst. 2 z. o. k., ve znění účinném od 1. 1. 2021) ...“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9.3.2022, sp. zn. 27 Cdo 3330/2020, zvýrazněno zdejším soudem).

28. Pokud jde o poukaz žalobce na nutnost osvědčení takového rozhodnutí notářským zápisem ve smyslu § 45 odst. 3 zákona o obchodních korporacích, ve znění účinném od 1.1.2021, tak

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

43/2022

ze zákona o obchodních korporacích, ve znění dopadajícím na posuzovanou věc, nelze dovodit neplatnost takového rozhodnutí v případě chybějícího notářského zápisu (té se lze dovolávat až po 1.1.2021). „S účinností k 1.1.2021 dochází ke koncepčnímu odklonu od dosavadní judikatury, neboť absence pořízení notářského zápisu o rozhodnutí orgánu obchodní korporace podle § 80a a násl. not. řádu ve stanovené 60denní lhůtě způsobí, že účinky příslušného rozhodnutí pomínou. To z povahy věci dopadá toliko na rozhodnutí orgánů obchodní korporace, které bude přijato po 1.1.2021.“ (LASÁK, J., DĚDIČ, J., POKORNÁ, J., ČÁP, Z., SKÁLOVÁ, J. a kol. Zákon o obchodních korporacích: Komentář. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-7-9]. ASPI_ID KO90_2012CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.)

29. Závěr žalovaného, že v daném případě došlo k tzv. jednorázového průlomů do stanov žalobce, který je dle výše citovaného rozsudku Nejvyššího soudu v případě rozhodnutí o výplatě zálohy na podíl na zisku osobě bez majetkové účasti v akciové společnosti možný, tak odpovídá zjištěným skutečnostem a způsobu jednání žalobce. Částky, které byly materiálně zálohou na podíl na zisku, se již v okamžiku jejich vyplácení staly příjmem ve smyslu § 6 odst. 1 písm. d zákona o daních příjmů, a nestaly se tudíž příjmem až dne 31.1.2018, jak tvrdí žalobce (když dovozuje, že tehdy došlo k nabytí účinků prominutí dluhu).
30. Tím jsou žalobní body vyčerpány. Zdejší soud tedy neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

31. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a navíc je žalovaný ani nepožadoval, proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

43/2022

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 16. července 2024

David Raus v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.